

KJAK

Búgva vit bæði í sama landi Annika Olsen?

Signar P. Dam
kommunulækni

24 januar 2013 var eg vitni til eitt skelkandi dømi um politiska arrogansu og igno-ransu.

Tað var tá Annika Olsen landstýriskvinna í almannamálum í sjónvarpinum segði sína hugsan um ein part av eldraðkinum, nevniliga tørvin á røktarheimsplássum.

»Ikki fleiri røktarheimspláss-økið er væl útbyggt« segði hon í sjónvarpi og bløðum.

Samstundis møti eg hvønn tann einasta dag, dømi um tørv á røktarheimsplássum.

Hesi dømini eru ikki um fólk sum kunnu hjálpast heima, sjálvt við maksimalari heimahjálp.

Hetta eru fólk sum verða passaði av sínari familju 24 tímar um samdøgurið.

Kunnu tey hjálpast við øktari heimahjálp? – Nei!

Yndlingsfrasen hjá Anniku er: »Ja tað mugu okur so hyggja uppá«.

»Nú mugu okur síggja um tey ikki kunnu hjálpast við »rehabilitering« (85 ár og eldri !!) og meira heimahjálp«.

Er tað veruliga ikki gingið upp fyri Anniku, at heima-hjálp er ikki til at fáa, og at jättanin ikki verður økt so tað munar nakað?

Hvønn dag –og eg meini

hvønn tann einasta dag - so klaga fólk um at tey onga heimahjálp fáa.

Eitt dømi: 89 ára gomul kona, sum í mong ár passaði sín sjúka mann 24 tíma um samdøgurið, biður nú um heimahjálp, tí hon er so ússarlig.

Hon kann ikki fáa ein hálvan tíma um dagin.

Eitt annað dømi: Demens-sjúklingur sum famljan hevur ábyrgd av 24 tímar um samdøgurið. Søkt verður um heimahjálp.

Fær jättað ½ tíma dagliga.

Eitt triðja dømi: 77 ára gomul kona, sum hevur passað sjúka bróðurin í 33 ár, biður um at hann kann sleppa til umlætting.

Onki pláss!!

Fekk jättað heimahjálp 15

minuttir um vikuna at hjálpa honum í brúsu!

Politikarir eru í lötuni við at detta um beinini á hvørjum øðrum í skundani eftir at niðurleggja røktarheimspláss og sambýlispláss.

Allir eru teir offur fyri mytuni um at flest øll vilja vera sum longest í egnum heimi.

Hetta er ikki so.

Jú nógv, sum eru væl fyri, vilja vera heima sum longest, men hetta eru aloftast fólk, sum hava familjuna rundan um seg.

Sera nógv gomul eru einsamøll og hava eina trista tilveru, og vitjan av heimahjálp, um tað so er triggjar ferðir um dagin, kann aldrin erstatta samveruna við onnur, sum ein jú fær á einum búplássi.

Ofta eru tey gomlu bangin fyri at okkurt kann henda teimum meðan tey eru einsamøll.

Á røktarheimum og sambýlum kenna tey seg tryggan í vitanini um at hjálpt altíð er til handa.

Annika tosar so nógv um eitt dømi um røktarsjúkling sum ikki sleppur á røktarheim tí hann býr í skeivari kommunu.

Nei Annika hann býr ikki í skeivari kommunu, men í skeivum landi, har Annika Olsen er sosialministari!

At tveir føroyingar – Annika Olsen og Signar Damkunnu síggja so ymiskt uppá sama veruleika, er mestsum ófatuligt.

Kanska liggur frageiðingin í tí, at undirritaði hevur havt hesi problemini inni á lív-

inum í 40 ár og at

Annika hevur sitið sum almannaráðskvinna í tvey ár, og at hon heldur at: "Den som vorherre giver embetet giver han også forstanden"

Annars vildi P.M. Dam vent sær í grøvini um hann visti at ein fólkaflokkskvinna situr sum »ministari fyri neyð og elendigheit« sum Óli Breckmann so smagfult segði tað. Eitt hugtak sum hevur ein óhugnaligan aktualitet í dag.

Annika! Onki kann rættvisgera tín holdning til henda velduga trupulleika.

Tú metir ikki at tørvur er á fleiri røktarheimsplássum. Eg veit at tørvurin er har og at hann verður størri alt eftirsum fleiri gerast heilt gomul og røktartørvand.

Barnarættindadagur

Djóni J. Eidesgaard
Dagligur leiðari
Barnabati

Dreymurin um at børn og foreldur skulu liva tætt saman í gleði og virðing, er møgulega ein av teimum sterkastu dreymunum í okkara mentan. Myndin av kjarnufamiljuni við mammu, pápa, einum ella fleiri børnum, er fyri flest okkara ein vanlig familja, hóast vit væl vita at samansetingin hevur fleiri litir.

Í byrjan av farnu öld vóru fleiri amerikufólk stúrin fyri, at børn og foreldur mistu sambandið við hvønn annan, ella mistu tað kærleiksfulla

sambandið, tá ið børnini fóru úr reiðrinum.

Úr eini roynd at hjálpa børnum og helst foreldrum mest, at varðveita hesar góðu kenslur, føddist mammudagurin, og fá ár eftir kom eisini pápadagurin.

Í einum smáriti stutt fyri 2. veraldarbardaga verður stuðla undir, at børn skuldu royna at verða saman við mammu ella pápa sínum henda dag, og um hetta ikki bar til, so átti ein at sent eitt postkort. Sum barn skuldi man hjálpa til við tí húsliga meira enn vanligt, bera kaffi til seingjakantin og biða um fyrigeving fyri tann órætt sum er farin í undanfarna ári.

Í øllum ruðuleikanum

eftir 2. veraldarbardaga skaptist Sameindu Tjóðir (ST), sum ein roynd at skipa ein stovn, har øll heimsins lond kunnu samarbeiða og koma fram til friðarligar loysnir á trupulleikum, sum áður hava elvt til blóðigar samanbrestir. ST er ikki bert ein stovnur sum húsar samráðingum, men her hevur man eisini áttikið sær uppgávuna, at skapa normar, ella viðurkendar reglur, fyri hvussu tað góða meniskjansliga lívi átti at sæð út, eitt nú við at orða yvirlýsingina um mannarættindi (1948). Yvirlýsingin er síðani blivin byrjanarstöði til millumtjóða- og altjóðasáttmálar. Hesir sáttmálar eru bindandi fyri limalond-

ini. Eitt dømi er barnarættindasáttmálin, har man viðurkennir hvørji rættindi eitt hvørt barn skal hava til eina og hvørja tíð.

Í dag er 20. november, dagurin vit hava ognar børnum okkara kring allan heim. Vit hátíðarhalda at yvirlýsingin um barnarættindi bleiv samtykt henda dag í 1959, og at henda yvirlýsing 30 ár seinni bleiv ein altjóða sáttmáli. Ein dagur har tørvur og rættindini hjá børnum eiga serligan ans, serstakliga millum tey sum stýra okkara landi.

Sum allir merkisdagar vit halda einaferð um árið, gevur mammu-, pápa- og barnadagurin høvi til bæði gleði, samanhald og umhugsan. Meiningin við hes-

um merkisdøgum er ikki, at vit skulu geva hvørjum øðrum gávur ella blómur í hópatal, men at vit, við at geva hesa gávu, skulu hugsa gjølla um henda gávu hevur eitt symbolskt virði sum samsvarar okkurt í veruleikanum.

Veitsluhald broytir kanska ikki støðuna hjá okkum, men vit toygja okkum tað litla eyka júst henda dag, fyri at minna okkum sjálvi á, hvat vit áttu at gjørt hvønn dagin.

Neyvan er tann fullkomna familjan at finna og vit nýtast ikki at samanbera okkum við onnur.

Barnadagar eiga at geva okkum høvi at steðga á og hugsa um umstøður og pláss

okkara børn hava í samfelagnum, skúlanum og í familjuni.

Hvør hevur ábyrgdina av at barnarættinda-sáttmálin verður hildin?

Tað hava vit øll sum búgva her á landi - sjálvt um eg veit at Føroya Landstýri hevur ábyrgdina, við tað at barnarættindasáttmálin bleiv settur í gildi í 1992. Vit hava við vissu bundi okkum til at verkseta hann, men fyri at hetta veruliga skal eydnast, mugu vit øll hjálpast at.

Góðan barnarættindadag øll somul.

SOSIALURIN

Á iPHONE OG iPAD

Til ber at keypa og lesa Sosialin á iPhone og iPad – eins og øllum øðrum snildfonum